

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

21 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului Mîrca Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2022, în cauza penală în privința lui,

Mîrca Ion XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 09.02.2018 – 05.07.2019;

Instanța de apel: 26.07.2019 – 24.03.2022;

Instanța de recurs: 29.06.2022 – 21.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 05 iulie 2019, Mîrca Ion, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Mîrca Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, și în baza acestei norme, cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. art. 85 alin. (1), 90 alin. (10), (11) din Codul penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial și partea neexecutată a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Criuleni nr. XXX din XXX cu închisoare pe un termen de 1 an 6 luni, și i s-a stabilit definitiv lui Mîrca Ion spre executare 2 (doi) ani și 3 (trei) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a aplicat lui Mîrca Ion măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

Termenul executării pedepsei de către Mîrca Ion urmînd a fi calculat din momentul reținerii de facto, după definitivarea sentinței.

Cheltuielile judiciare în sumă de 57,00 lei (cincizeci și șapte lei, 00 bani) pentru efectuarea raportului de expertiză medico-legală, s-au trecut în contul Statului.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Stanila Andrian împotriva lui Mîrca Ion cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 2 245,77 lei, a

cheltuielilor de judecată în sumă de 8 515,00 lei, și a prejudiciului moral în sumă de 20 000,00 lei, s-a respins.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Mîrca Ion în perioada minoratului a fost învinuit de faptul că, la data de XXX, aproximativ la ora XXX, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană la moment neidentificată de către organul de urmărire penală, în timp ce se aflau pe un drum public din s. XXXXX, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, i-au aplicat cet. Stanila Andrian o lovitură în regiunea capului cu un corp contondent, cauzându-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. XX din 10.10.2016, traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, plagă pe cap, care se califică ca vătămare ușoară, și i-au sustras din buzunar portmoneul în care se aflau bani în sumă de 1790,00 lei, trei carduri bancare și buletinul de identitate, cu care de la locul săvârșirii infracțiunii s-au ascuns, cauzându-i astfel părții vătămate Stanila Andrian o daună materială în proporții considerabile în mărime de 1790,00 lei.

Astfel, Mîrca Ion a fost învinuit de faptul că, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, tâlhăria, adică - atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, însoțit de aplicarea altui obiect folosit în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Mîrca Ion (în perioada minoratului), la data de XXX, aproximativ la ora XXX, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Bocan Constantin, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, încălcând ordinea publică, care presupune respectarea totalității relațiilor sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire, de inviolabilitate a persoanei, dând dovadă de o deosebită obrăznicie și lipsă de respect față de societate, fără careva motive, în prezența mai multor persoane, în timp ce se aflau într-un loc public, și anume în fața localului „XX”, situat în or. XXX, str. XXX, nr. XX, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului cet. Batrîncea Oleg, cauzându-i acestuia leziuni corporale sub formă de echimoze pe față care se califică ca vătămări neînsemnate.

Astfel, Mîrca Ion prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică - acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, săvârșite de două persoane, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.

Prin ordonanța din 27.12.2017, ambele cauze au fost conexe într-o singură procedură.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- *procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Alexandru Botnaru*, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a-l recunoaște pe Mîrca Ion vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal și a-i stabili

acestuia o pedeapsă în limitele sancțiunii prevăzute de acest articol sub formă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A-l recunoaște pe Mîrca Ion vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și a-i stabili acestuia o pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de acest articol sub formă de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, pentru concurs de sentințe și anume a Judecătorei Criuleni din 28.11.2016 prin care Mîrca Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori, conform art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei a fost suspendată pe un termen de probă de 1 an și pedepsele stabilite prin prezenta sentință, prin cumul parțial de stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu includerea în termenul executării pedepsei perioada de timp în care Mîrca Ion s-a aflat în stare de arest. A aplica în privința cet. Mîrca Ion măsura preventivă arestul preventiv până la intrarea sentinței în vigoare. În conformitate cu prevederile art. 227-229 din Codul de procedură penală, de încasat din contul condamnatului Mîrca Ion în beneficiul statului, cheltuieli judiciare suportate în cadrul urmăririi penale în mărime de 57 lei suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale;

- *avocatul Plăcintă Grigore în numele inculpatului Mîrca Ion*, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mîrca Ion să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.79 alin. (1) Cod penal și stabilirea pedepsei cu închisoare pe termen de 2 ani, în conformitate cu prevederile art.85 alin. (1) și art.90 alin. (11) din Codul penal, la pedeapsa stabilită, de adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei aplicate anterior cu stabilirea definitivă a pedepsei cu menținerea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în rest sentința de menținut;

- *avocatul Ivanov Oxana în numele părții vătămate Stănilă Adrian*, prin care a solicitat, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că, instanța de judecată l-a aprecierea probelor și a declarațiilor părților în proces a efectuat o selectare a declarațiilor neobiectivă din cele declarate de către martorul Mîrca Vadim în instanța de judecată, ori însăși martorul nominalizat mai sus nu a comunicat că "nu l-a recunoscut în persoanele cele două pe Mîrca Ion", dar a declarat că "înainte de a ajunge acasă a auzit țipete, strigăte după care a văzut că cineva fugea din spatele său și anume două persoane, pe care nu le-a recunoscut. A menționat că afară deja nu era întuneric, iar persoanele date erau îmbrăcate în negru, însă nu le-a observat fețele." Astfel, instanța de judecată a făcut o interpretare eronată a declarațiilor lui Mîrca Vadim, ori acesta nu a declarat faptul că nu a recunoscut în acele două persoane pe inculpatul Mîrca Ion, aceasta fiind interpretarea instanței de judecată, care consideră că nu este una obiectivă, dat fiind faptul că nu este în drept să se

bazeze pe presupunerile personale și să interpreteze declarațiile martorilor date în instanța de judecată. Este regretabil la fel și faptul că instanța de judecată a reținut declarațiile date în cadrul urmăririi penale a martorului Mîrca Vadim (f.d.37 Vol.1) cu privire la faptul că acesta a declarat că "ambele persoane care l-au întrecut în fugă erau de statură medie" și totodată instanța se expune asupra faptului și constată că inculpatul are o statură mai înaltă de mediu și anume 180 cm..

A considerat că instanța de judecată și-a depășit atribuțiile în partea ce ține de faptul că la baza sentinței pot fi puse doar probele examinate în cadrul ședinței de judecată, iar declarațiile date de martorul Mîrca Vadim la urmărirea penală nu puteau fi luate în considerație deoarece ultimul astfel de declarații în fața instanței de judecată nu a dat. La fel instanța în mod abuziv s-a expus și asupra faptului că inculpatul are o statură mai înaltă de mediu și anume 180 cm., fapt care la fel nu poate fi luat în considerație și este unul absurd, ori instanța nu a pus întrebarea martorului Mîrca Vadim ce are în vedere prin statură medie și cum apreciază acesta faptul dat, dar totodată instanța constată că inculpatul Mîrca Ion este de statură de 180 cm și este mai înalt decât mediu, ori stabilirea staturii inculpatului în cadrul procesului penal nu a avut loc și instanța nu avea dreptul să se expună asupra faptului dat ori aceasta este o interpretare abuzivă bazată pe presupuneri. Totodată urmează a se lua în considerație și faptul că notă că pentru genul masculin statura medie este de aproximativ 180 de cm, fapt care poate fi confirmat prin accesarea linkului dat: https://www.publika.md/studiu-moldoveniiprintre-cele-mai-scunde-natiuni-din-europa-cum-ne-comparam-cu-celelalte-state_2735611.html, care confirmă că: "înălțimea medie a bărbaților în Republica Moldova este de 175,5 cm, majoritatea acestora nimerind între valorile de 173,5 și 177,5 cm."

Mai mult de cât atât, instanța de judecată inițial dă o apreciere și reține ca concludente declarațiilor martorului Mîrca Vadim cu privire la faptul cum arătau și ce statură aveau atacatorii, ca pe urmă să pună la îndoială declarațiile acestuia ca fiind imposibil faptul ca atacatorii să-l fi întrecut pe Mîrca Vadim ce se deplasa pe un alt drum decât partea vătămată la deal. Instanța de judecată, se pare că nu sa apreciat singură dacă cele declarate de martorul Mîrca Vadim pot fi puse la baza achitării inculpatului Mîrca Ion, ori când acesteia îi este convenabil reține declarațiile martorului, iar când nu le respinge ca neîntemeiate chiar pe cele care anterior le-a admis.

Nu pot fi reținute alegațiile instanței cu privire la faptul că organul de urmărire penală a efectuat o anchetă inefficientă cu privire la faptul că a omis să verifice existența amprentelor digitale a inculpatului Mîrca Ion pe portofelul lui Stanila Andrian și după caz ridicarea acestora, or în efectuarea acțiunii în cauză nu era nici o necesitate și totodată nu avea să dea careva rezultate deoarece din declarațiile date de participanți în cadrul judecării cauzei rezultă că pe portmoneul în cauză a pus mîna mai întîi de toate Săndulescu Gheorghe, după care acesta l-a transmis lui Stanila Victor, iar ultimul l-a lăsat acasă și când s-a întors nu-l găsea deoarece o mătușă de a sa ascuns portmoneul ca să nu fie luat de cineva, iar apoi a ajuns în mânele părții vătămate. Este, evident un fapt absurd ca după ce a fost purtat în atâtea mâini portmoneul în cauză să mai păstreze careva urme papilare totodată în cazul în care aveau să fie ridicate careva urme papilare și dacă nu : regăseau cele

ale inculpatului Mîrca Ion, instanța evident avea să indice faptul că nu a fost depistate urme papilare ale inculpatului fapt care la fel avea să fie interpretat în favoarea acestuia.

Cu referire la ambiguitățile instanței de judecată cu referire la faptul că partea vătămată Stanila Andrian cunoaștea cu certitudine câți bani avea în portmoneu când a intrat în local și câți bani avea când a ieșit din local, acestea urmează a fi apreciate critic dat fiind faptul că fiind audiat atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședinței de judecată aceasta a declarat mereu aceeași sumă de bani că ia fost sustrasă și nu pot fi interpretate declarațiile acestuia ca fiind eronate, ori ultimul a fost preîntâmpinat de răspundere penală pentru darea de declarații false. La fel nu este clar cum organul de urmărire penală urma să demonstreze instanței de judecată faptul că Stanial Andrian avea la el suma de 1790 lei pe care ultimul incontestabil a declarat că o avea, ori instanța de judecată pune la îndoială toate declarațiile date de partea vătămată cu privire la circumstanțele cazului dat, fapt care consider că nu este corect și urmează a fi apreciate obiectiv.

La fel, argumentele instanței cu privire la faptul că urma să fie verificat faptul dacă partea vătămată era sau nu în stare de ebrietate alcoolică la momentul producerii faptei infracționale, sunt nerelevante, dat fiind faptul că în cazul în care existau suspiciuni cu privire la faptul că acesta se afla în stare de ebrietate alcoolică avea să fie testat de către colaboratorii de poliție, însă astfel de dubii nu au apărut la momentul documentării faptului dat.

Instanța de judecată pe episodul comiterii atacului tâlhăresc a luat în considerație doar declarațiile inculpatului Mîrca Ion, pe care și le-a pus la baza sentinței de achitare. Este de remarcat faptul că instanța de judecată a luat ca probă la adoptarea sentinței de achitare declarațiile martorului Condrea Victor care nu a fost audiat în ședința de judecată ci doar la faza de urmărire penală unde a declarat că "aproximativ la orele 03:25 min., a fost telefonat de către Mîrca Ion, după care a venit la el și l-a rugat ca să doarmă la el acasă. După aceasta el s-a culcat și Mîrca Ion a rămas la el. Peste ceva timp pe Mîrca Ion cineva l-a sunat și ultimul a plecat, dar unde s-a dus nu cunoaște". Tot aici instanța reține faptul că, ca confirmare a faptului că Mîrca Ion a zis adevărul și că s-a aflat în dimineața zilei de XXX la domiciliul lui Condrea Victor, Lista apelurilor telefonice efectuate de pe numărul de telefon a inculpatului, care la ora 06:25:32 a primit un SMS de la numărul de telefon XXX care îi aparține cet. Mîrca Tatiana mama inculpatului, ceea ce în părerea instanței confirmă versiunea inculpatului Mîrca Ion asupra faptului că nu a dormit la domiciliul.

Cu toate că instanța în sentința de achitare face trimitere la faptul că în intervalul de timp de la orele 05.05 min. până la 05.59 min. conversează prin mesaje și apeluri telefonice cu Mîrca Vadim, este straniu cum ultima poate să constate faptul dat dacă persoanele menționate nu au făcut astfel de afirmații în instanța de judecată și în cadrul urmăririi penale nu s-a constatat faptul dat. Totodată, urmează de luat în considerație că conform apelurilor de intrare și ieșire efectuate de pe numărul de telefon al inculpatului nu se atestă faptul ca acesta să fi telefonat pe Condrea Victor la orele 03:25 min., din care motive decede faptul că inculpatul l-a

telefonat pe Condrea Victor când a venit la ultimul la domiciliu. Totodată, se atestă că Condrea Victor susține că în timp ce Mîrca Ion se afla la acesta la domiciliu, ultimul a fost telefonat după care Mîrca Ion a plecat însă nu cunoaște unde. Instanța în acest sens a reținut sms pe care presupune că posibil e apelul de la orele 06:25:32 când inculpatul a primit un SMS de la numărul de telefon XXXX care îi aparține cet. Mîrca Tatiana mama inculpatului. Instanța nu a argumentat de ce anume sms dat la reținut ca momentul când inculpatul a plecat de la Condrea Victor de la domiciliu, dar nu apelurile efectuate în intervalul de timp de la orele 05.05 min. până la 05.59 min. când a stabilit că inculpatul conversează prin mesaje și apeluri telefonice cu Mîrca Vadim.

În aceste circumstanțe instanța greșit a apreciat probatoriul prezentat de către partea acuzării și l-a achitat pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) din Codul penal, pe Mîrca Ion, ori aceasta a pus la baza sentinței de achitare doar declarațiile inculpatului, pe care în anumite momente când îi convenea le corabara cu declarațiile martorilor acuzării, iar când nu se contrapuneau declarațiile martorilor cu cele a inculpatului le aprecia critic și ca fiind neveridice.

Atât din declarațiile părții vătămate Stanila Andrian cât și din declarațiile martorilor Stanila Victor, Mîrca Vadim, Sandulescu Cristian și Sandulescu Gheorghe, rezultă incontestabil faptul că anume Mîrca Ion împreună cu o persoană neidentificată de către organul de urmărire penală la data de 18.09.2016 l-au atacat pe Stanila Andrian în stradă în sat. Cruglic r-nul Criuleni, unde i-au aplicat lovituri în regiunea capului cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 270D conform căruia la cet. Stanila Andrian au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio cerebrală, plagă suturată pe cap, care au fost produse cu un corp contondent și care se califică ca vătămare ușoară, după care Mîrca Ion a încercat să-i astupe ochii lui Stanila Andrian pentru a nu putea fi văzuți la față, iar cealaltă persoană care era împreună cu Mîrca Ion a sustras din buzunarul părții vătămate portmoneul în care se aflau bani în sumă de 1790 lei, trei cărduri bancare și buletinul de identitate, după care cu bunurile date au părăsit locul comiterii infracțiunii. Este de remarcat că însăși partea vătămată Stanila Andrian a confirmat faptul că nu putea să-l confunde pe unul din făptuitori pe care la recunoscut ca fiind Mîrca Ion, deoarece pe acesta îl cunoaște bine, iar în momentul atacului tâlhăresc i-a văzut fața când acesta a încercat să-I astupe privirea în timp ce se afla jos la pământ și atacatorii îi sustrăgeau portmoneul din buzunar. Totodată, imediat după comiterea atacului tâlhăresc Stanila Andrian a fugit din urma atacatorilor săi însă nu i-a ajuns din urmă, însă pe drum s-a întâlnit cu Mîrca Vadim căruia i-a povestit că a fost atacat de Mîrca Ion cu o persoană necunoscută și i-a fost sustras portmoneul din buzunar, totodată comunicându-I că se duce la domiciliul lui Mîrca Ion ca să-și recupereze portmoneul, astfel aceasta denotă faptul că ultimul este sigur că anume Mîrca Ion a fost unul din atacatori.

La fel și martorul Mîrca Vadim a confirmat faptul că a văzut că două persoane fugeau pe drum însă nu a observat cine sunt, iar din urma acestora fugea și Stanila Andrian care era murdar de sânge în regiunea capului și care s-a oprit lângă el și i-a comunicat că a fost atacat de cele două persoane pe una din care l-a

recunoscut ca fiind Mîrca Ion și totodată i-a comunicat că se îndreaptă la domiciliul ultimului pentru a-și recupera portmoneul.

Vinovăția inculpatului Mîrca Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal, se dovedește și prin mijloacele materiale de probă, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18 septembrie 2016, în cadrul căruia a fost supusă examinării porțiunea de drum unde a avut loc atacul asupra cet. Stanila Andrian situat în sat. XXX, astfel fiind constatat locul comiterii infracțiunii; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18 septembrie 2016, în cadrul căruia a fost supusă examinării gospodăria cet. Stanila Andrian situată în sat. XXX, în cadrul căreia a fost ridicat un portmoneu de culoare cafenie în care se afla: un cârd bancar "Moldincombank" pe numele cet. Stanila Andrian cu numărul XXX, un cârd "Victoriabank" pe numele cet. Stanila Andrian, un cârd Moldincombank cu nr. XXX pe numele cet. Stanila Andrian, buletinul de identitate a cet. Stanila Andrian, o bancnotă cu nominalul de 500 lei seria 146120 nr. H0045 și o bancnotă cu nominalul de 500 lei seria 003329 nr. H 0047; raportul de expertiză medico-legală nr. 270D din 10.10.2016 conform căruia la cet. Stanila Andrian au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio cerebrală, plagă suturată pe cap, care au fost produse cu un corp contondent și care se califică ca vătămare ușoară; procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Stanila Andrian și bănuitul Mîrca Ion în cadrul căruia partea vătămată a confirmat încă o dată faptul că anume Mîrca Ion împreună cu o persoană necunoscută la atacat în stradă și l-au deposedat de portmoneu; Raportul de consemnare a apelurilor de intrare și ieșire efectuate de pe telefonul mobil al învinuitului Mîrca Ion; Corpurile delict.

Acuzarea contestă și faptul aplicării unei pedepse prea blânde în privința inculpatului Mîrca Ion pe episodul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 din Codul penal, or instanța nu a menționat care circumstanțe excepționale, au servit drept temei pentru aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

3.2. În motivarea cererii de apel avocatul Plăcintă Grigore în numele inculpatului Mîrca Ion a invocat că, de către prima instanță, acțiunile inculpatului Mîrca Ion au fost corect încadrate în prevederile art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, reieșind din recunoașterea vinovăției și celelalte probe cercetate în ședința de judecată.

Totodată, inculpatul Mîrca Ion ambele infracțiuni le-a săvârșit în timpul minoratului când este ușor să cazi sub influența stării. După aceasta mai mult de doi ani nu a comis careva încălcări, avînd un comportament bun în societate. Este evident că inculpatul la acel moment nici nu a conștiintizat acest fapt deoarece după intrarea în vigoare a sentinței de condamnare din 28.11.2016 și pînă la săvârșirea infracțiunii din 08.01.2017 a trecut mai puțin de 1 lună.

În aceste circumstanțe este dificil de constatat care pedeapsă își v-a atinge scopul corijării condamnatului, izolarea lui de societatea corectă și trimiterea în cea infractorică, sau acordarea unui alt termen de corijare.

Prin urmare legislația în vigoare permite instanței de judecată să soluționeze menținerea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în speța

noastră. Mai mult, la momentul finisării cauzei penale date și remiterea în judecată Mîrca Ion deja își ispășise deja pedeapsa.

3.2. În motivarea cererii de apel avocatul Ivanov Oxana în numele părții vătămate Stănilă Adrian, a invocat că sentința primei instanțe este neîntemeiată și nemotivată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2022, s-a respins ca nefondat apelul avocatul Plăcintă Grigore în numele inculpatului Mîrca Ion.

S-au admis apelurile procurorului și al avocatului Ivanov Oxana în numele părții vătămate Stănilă Adrian, s-a casat sentința parțial și s-a pronunțat inclusiv din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința inculpatului Mîrca Ion pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, s-a încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Mîrca Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și în baza acestei Legi, cu respectarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) și art. 79 Cod penal, i s-a aplicat pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni.

În temeiul art. 90¹ Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului urmînd a fi executată conform ordinii, 2 (doi) ani și 3 (trei) luni în penitenciar de tip semiînchis, iar pedeapsa de 2 (doi) ani și 3 (trei) luni, s-a suspendat condiționat cu stabilirea unui termen de probațiune de 2 ani, cu obligarea inculpatului ca în perioada de probă să nu-și schimbe domiciliu sau reședința fără acordul organului competent și să participe la programe probaționale.

Termenul executării pedepsei inculpatului Mîrca Ion, urmînd a fi calculat din momentul reținerii cu includerea în acest termen a duratei aflării inculpatului în stare de arest de la 11 octombrie 2016, pînă la 27 octombrie 2016 și de la 17 noiembrie 2016, pînă la 1 decembrie 2016.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Stanilă Andrian și s-a încasat din contul inculpatului Mîrca Ion în beneficul părții vătămate Stanilă Andrian, prejudiciul material în mărime de 2245,77 lei.

S-a încasat din contul inculpatului Mîrca Ion în beneficul părții vătămate Stanilă Andrian, prejudiciul moral în mărime de 5000 lei.

S-a încasat din contul inculpatului Mîrca Ion în beneficul părții vătămate Stanilă Andrian, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4015 lei.

Dispozițiile sentinței în partea soluționării chestiunii cu privire la cheltuielile judiciare și a soartei corpurilor delictive, au fost menținute fără modificări.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, conform cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că Mîrca Ion, în perioada minoratului la data de XXXX, aproximativ la ora 05:30, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană la moment neidentificată de către organul de urmărire penală, în timp ce se aflau pe un drum public din s. XXXX, avînd scopul sustragerii deschise a

bunurilor altei persoane, i-au aplicat cet. Stanila Andrian o lovitură în regiunea capului cu un corp contondent, cauzându-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 270D din 10.10.2016, traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, plagă pe cap, care se califică ca vătămare ușoară, și i-au sustras din buzunar portmoneul în care se aflau bani în sumă d 1790,00 lei, trei cârduri bancare și buletinul de identitate, cu care de la locc săvârșirii infracțiunii s-au ascuns, cauzându-i astfel părții vătămate Stanila Andrian o daună materială în proporții considerabile în mărime de 1790,00 lei.

Astfel, Mîrca Ion prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, tâlhăria, adică - atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoți de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, însoțit de aplicarea altui obiect folosi în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În continuare, instanța de apel a menționat că prin Hotărîrea privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 287 alin.(1) Cod penal, (neclaritatea normelor care incriminează infracțiunea de huliganism), (sesizările nr.208g/2020, nr.44g/2021, nr.49g/2021 și nr.76g/2021) nr. 25 din 12.08.2021, (în vigoare 12.08.2021), s-au admis parțial excepțiile de neconstituționalitate ridicate și s-a declarat neconstituționale cuvântul „grosolan” și textul „cinism sau” din articolul 287 alin.(1) din Codul penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.985 din 18 aprilie 2002.

Astfel, ținînd cont de hotărîrea enunțată, instanța de apel a constatat că Mîrca Ion (în perioada minoratului), la data de XXXXX, aproximativ la ora 02:00, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Bocan Constantin, înțelegînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat, încălcînd ordinea publică, care presupune respectarea totalității relațiilor sociale ce asigură o ambianță liniștită de conviețuire, de inviolabilitate a persoanei, dînd dovadă de o deosebită obraznicie și lipsă de respect față de societate, fără careva motive, în prezența mai multor persoane, în timp ce se aflau într-un loc public, și anume în fața localului „Astoria”, situat în or. XXXX i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului cet. Batrîncea Oleg, cauzându-i acestuia leziuni corporale sub formă de echimoze pe față care se califică ca vătămări neînsemnate.

Astfel, Mîrca Ion prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal, huliganismul, adică - acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, săvârșite de două persoane, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită.

Instanța de apel a considerat că prima instanță, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, conform cărora, 1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate

aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată, și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-l achita pe Mîrca Ion, pe acuzarea de comitere a infracțiunii stabilite de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

Instanța de apel analizînd și apreciînd declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor le apreciază ca fiind parțial veridice, în partea ce vizează infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal, în rest, declarațiile inculpatului urmează a fi apreciate critic, or aceste depoziții contravin probelor ce vor fi analizate infra, fiind oferite cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Astfel, instanța de apel a indicat că deși inculpatul nu recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, culpa acestuia este confirmată prin, declarațiile părții vătămate Stanila Andrian, declarațiile martorului Stanila Victor, declarațiile martorului Sandulescu Cristian, declarațiile martorului Sandulescu Gheorghe, declarațiile martorului Mîrca Vadim

În continuare, instanța de apel a considerat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, se mai probează și prins sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.09.2016 (f.d.23-24, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.09.2016 (f.d.28-29, vol. I); Raportul de expertiză medico-legală nr. 270D (f.d.57, vol. I); procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Stanila Andrian și bănuitul Mîrca Ion (f.d.83, vol. I); corpurile delictive care se află în camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Criuleni.

În această ordine de idei, instanța de apel a statuat că nu pot fi reținute ca plauzibile argumentele instanței de fond în partea în care a conchis că inculpatul urmează a fi achitat pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, or instanța nu a apreciat corespunzător probele din dosar.

Instanța de apel a reținut că în acțiunile inculpatului Mîrca Ion sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopu sustragerii bunurilor, însoți de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, însoțit de aplicarea altui obiect folosi în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Astfel, din probele analizate și apreciate, instanța de apel a constatat indubitabil prezența obiectului juridic al infracțiunii în speță, a laturii obiective, dar și a laturii subiective și anume, din materialele cauzei rezultă că Mîrca Ion, împreună și după o înțelegere prealabilă cu o persoană la moment neidentificată de către organul de urmărire penală, în timp ce se aflau pe un drum public din s. XXXXX, avînd scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, i-au aplicat cet. Stanila Andrian o lovitură în regiunea capului cu un corp contondent, cauzându-i acestuia, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 270D din 10.10.2016, traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, plagă pe cap, care se califică ca vătămar ușoară, și i-au sustras din buzunar portmoneul în care se aflau

bani în sumă d 1790,00 lei, trei carduri bancare și buletinul de identitate, cu care de la locul săvârșirii infracțiunii s-au ascuns, cauzându-i astfel părții vătămate Stanila Andriaș o daună materială în proporții considerabile în mărime de 1790,00 lei. 104.

În acest sens, instanța de apel a reținut că partea vătămată Stanila Andriaș a confirmat faptul că la data de XXXX aproximativ la orele 05.30 min, fiind la barul din centrul satului XXXX, el s-a pornit acasă cu Mîrca Vadim care la fel pleca spre domiciliul său. Mergînd aproximativ 200 m de la gospodăria lui Mîrca Vadim, spre domiciliul său a observat că cineva aleargă spre el. Atunci a întors capul în stînga ca să vadă ce se întîmplă și l-a văzut pe Mîrca Ion la o distanță de aproximativ 2-3 metri alergînd spre dînsul. Imediat după ce la văzut pe ultimul, a simțit că este ajuns din urmă de o altă persoană necunoscută și tot atunci a simțit o lovitură peste cap cu un obiect cu suprafața dură, în urma căreia a căzut jos, pe partea dreaptă a corpului. În momentul în care a fost atacat de Mîrca Ion, acesta era îmbrăcat în alte haine decât celea cu care a fost îmbrăcat la barul din centrul satului în care s-a aflat în seara respectivă și anume era îmbrăcat într-o haină de culoare neagră, însă nu a reușit să stabilească ce fel de haină era. De asemenea, în momentul atacului, l-a văzut pe Mîrca Ion într-o pereche de pantaloni "blugi" de culoarea albastră deschisă. Nu a văzut cu ce era încălțat ultimul și alte haine la el nu a văzut. Pe Mîrca Ion l-a văzut în momentul atacului avînd capul gol. De aceea i-a fost ușor să-l recunoască. Nu ar putea recunoaște persoana necunoscută care i-a aplicat lovitura peste cap pentru că nu a văzut-o la față. A înțeles că o persoană necunoscută l-a lovit peste cap, deoarece cînd a întors capul și l-a văzut pe Mîrca Ion în dreapta, la o distanță foarte mică, a observat o parte din corpul unei persoane și anume de la brîu în jos, totodată a indicat că în timp ce se afla jos, Mîrca Ion, s-a apropiat de el și i-a acoperit privirea cu mîna, iar persoana necunoscută i-a sustras din buzunarul pantalonilor portmoneul lui de culoare cafenie din piele la prețul de 350 lei în care se aflau 1790 lei, buletinul de identitate pe numele lui, două carduri bancare de la BC "Moldincombank" și un card bancar de la BC "Victoria Bank" cu care persoana necunoscută și cu Mîrca Ion au fugit de la fața locului. Pe Mîrca Ion l-a recunoscut pentru că l-a văzut bine la față și nu putea să-l confunde cu o altă persoană, pentru că îl cunoaște bine.

Instanța de apel a indicat că atât din declarațiile părții vătămate Stanila Andriaș cât și din declarațiile martorilor Stanila Victor, Mîrca Vadim, Sandulescu Cristian și Sandulescu Gheorghe, se atestă incontestabil faptul că anume Mîrca Ion împreună cu o persoană neidentificată de către organul de urmărire penală la data de 18.09.2016 l-au atacat pe Stanila Andriaș în stradă în sat. XXXXX, unde i-au aplicat lovituri în regiunea capului cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 270D conform căruia la cet. Stanila Andriaș au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio cerebrală, plagă suturată pe cap, care au fost produse cu un corp contondent și care se califică ca vătămare ușoară, după care Mîrca Ion a încercat să-i astupe ochii lui Stanila Andriaș pentru a nu putea fi văzuți la față, iar cealaltă persoană care era împreună cu Mîrca Ion a sustras din buzunarul părții vătămate portmoneul în care se aflau bani în sumă de 1790 lei, trei carduri bancare și buletinul de identitate, după care cu bunurile date au părăsit locul comiterii infracțiunii.

Relevant la acest capitol este și faptul că partea vătămată Stanila Andrian a confirmat faptul că nu putea să-l confunde pe unul din făptuitori pe care la recunoscut ca fiind Mîrca Ion, deoarece pe acesta îl cunoaște bine, iar în momentul atacului tâlhăresc i-a văzut fața când acesta a încercat să-i astupe privirea în timp ce se afla jos la pămînt și atacatorii îi sustrăgeau portmoneul din buzunar. La fel și martorul Mîrca Vadim a confirmat faptul că a văzut că două persoane fugeau pe drum însă nu a observat cine sunt, iar din urma acestora fugea și Stanila Andrian care era murdar de sânge în regiunea capului și care s-a oprit lângă el și i-a comunicat că a fost atacat de cele două persoane pe una din care l-a recunoscut ca fiind Mîrca Ion și totodată i-a comunicat că se îndreaptă la domiciliul ultimului pentru a-și recupera portmoneul.

Instanța de apel a reținut că toți martorii care au fost audiați atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul ședinței de judecată, au confirmat faptul că Stanila Andrian le-a comunicat că a fost atacat de către Mîrca Ion și o persoană necunoscută, din ce rezultă că partea vătămată întradevăr cunoaște unul din atacatori și nu-l confundă cu o altă persoană.

În această ordine de idei, din materialele cauzei analizate și apreciate în ședințele de judecată instanța de apel a conchis că inculpatul Mîrca Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) din Codul penal, tâlhăria, adică - atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, însoțit de aplicarea altui obiect folosi în calitate de armă și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a menționat că vinovăția inculpatului este probată atât prin declarațiile sale, cât și prin declarațiile părții vătămate Batrîncea Oleg, declarațiile martorului Batrîncea Cristina.

Mai mult, culpa inculpatului este demonstrată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.01.2017 cu foto-tabelele la acesta, potrivit căruia a fost cercetat locui infracțiunii, (vol. I, f.d. 149-152); procesul-verbal de audiere a victimei Batrîncea Oleg din 18.01.2017, potrivit căruia Batrîncea Oleg a descris circumstanțele producerii cauzei, declarații similare făcând ulterior și în ședința de judecată, (vol. I, f.d. 154); procesul-verbal de audiere suplimentară a victimei Batrîncea Oleg, potrivit căruia Batrîncea Oleg a descris circumstanțele producerii cauzei, declarații similare făcând ulterior și în ședința de judecată, (vol. I, f.d. 155), procesul-verbal de audiere a martorului Batrîncea Cristina Victor, care a descris circumstanțele cazului, declarații similare dând și în cadrul instanței de judecată, (vol. I, f.d. 167), procesul-verbal de audiere a martorului Batrîncea Cristina Victor, care a descris circumstanțele cazului, declarații similare dând și în cadrul instanței de judecată, (vol. I, f.d. 167); raportul de expertiză judiciară nr. 142D din 26.05.2017, potrivit căruia, la examinarea medico-legală în baza documentelor medicale prezentate a cet. Batrîncea Oleg au fost depistate leziuni corporale sub formă de: echimoze pe față, care au fost produse cu un corp contondent posibil în timpul și circumstanțele indicate, și se califică ca vătămare neînsemnată. Se exclude

posibilitatea formării acestor leziuni în rezultatul căderii libere de la înălțime proprie, (vol. I, f.d. 179- 180), procesul-verbal de audiere a martorului Cațaveica Chirii, care a declarat că nu a văzut personal conflictul dar a aflat despre caz de la colaboratorii poliției, (vol. I, f.d. 184); procesul-verbal de audiere a părții vătămate Batrîncea Oleg din 06.03.2017, care a descris circumstanțele pricinii, declarații suplimentare făcând ulterior și în cadrul ședinței de judecată, (vol. I, f.d. 188); procesul-verbal de confruntare dintre Bocan Constantin și Batrîncea Oleg, unde părțile au susținut declarațiile sale făcute anterior, (vol. I, f.d.207); procesul-verbal de confruntare dintre Bocan Constantin și Batrîncea Cristina din 30.05.2017, unde părțile au susținut declarațiile sale făcute anterior, (vol. I, f.d.208), procesul-verbal de audiere a bănuitului Mîrca Ion din 29.05.2017, potrivit căruia acesta a indicat că el împreună cu Bocan Constantin au fost acostăți și agresați de către Batrîncea Oleg pentru faptul că ei i-ar fi făcut observații. A mai indicat că în cadrul conflictului ei i-au aplicat lovituri lui Batrîncea Oleg, după care a fost luat de Bocan Constantin și au plecat cu mașina, (vol. I, f.d.234); procesul-verbal de confruntare dintre Mîrca Ion și Batrîncea Oleg, unde părțile au susținut declarațiile sale făcute anterior, (vol. I, f.d.236); procesul-verbal de confruntare dintre Mîrca Ion și Batrîncea Cristina din 30.05.2017, unde părțile au susținut declarațiile sale făcute anterior, (vol. 1, f.d.237); procesul-verbal de audiere a învinuitului Mîrca Ion din 21.08.2017, potrivit căreia acesta și-a recunoscut integral vina în cele incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire, (vol. 2, f.d.7); procesul-verbal de audiere a părții vătămate (suplimentar) Batrîncea Oleg, potrivit căruia acesta a declarat că careva pretenții față de Bocan Constantin nu are, cu acesta s-a împăcat, i-a fost restituit prejudiciul cauzat de el în mărime de 1000,00 lei, (vol. II, f.d.29); procesul-verbal de audiere a învinuitului Mîrca Ion din 21.08.2017, potrivit căreia acesta și-a recunoscut integral vina în cele incriminate conform ordonanței de punere sub învinuire și susține declarațiile date anterior în calitate de bănuit, (vol. II, f.d.39).

În această ordine de idei, instanța de apel analizînd și apreciînd sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind dobîndite cu respectarea normelor de procedură, fiind pertinente, concludente, utile, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile părții vătămate, a martorilor și a inculpatului, care fiind cumulate denotă vinovăția inculpatului Mîrca Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal, huliganismul, adică a acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșite de două persoane, mai mult, nici unul din participanții la proces nu au obiectat vis-a-vis de vinovăția inculpatului pe acest capăt de învinuire.

În continuare, instanța de apel a indicat că potrivit art. 60 din Codul penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni ușoare; b) 5 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni mai puțin grave; c) 15 ani de la săvîrșirea unei infracțiuni grave; d) 20 de ani de la săvîrșirea unei infracțiuni deosebit de grave; e)

25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave. Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată. În cazul săvârșirii de către persoană a unei noi infracțiuni, prescripția se calculează pentru fiecare infracțiune separat. Prescripția se va întrerupe dacă, pînă la expirarea termenelor prevăzute la alin.(1), persoana va săvârși o infracțiune pentru care, conform prezentului cod, poate fi aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 2 ani. Calcularea prescripției în acest caz începe din momentul săvârșirii unei infracțiuni noi. Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut 25 de ani și prescripția nu a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni. Aplicarea prescripției față de persoana care a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă se decide de către instanța de judecată. Dacă instanța nu va găsi posibilă aplicarea prescripției și liberarea de răspundere penală, detențiunea pe viață se va înlocui cu închisoare pe 30 de ani. Termenele prescripției de tragere la răspundere penală se reduc pe jumătate pentru persoanele care la data săvârșirii infracțiunii erau minori. Prescripția nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiuni de război, infracțiuni de tortură, tratament inuman sau degradant sau alte infracțiuni prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, indiferent de data la care au fost săvârșite.

Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind raportată la art. 16 Cod penal, se va considera o infracțiune mai puțin gravă.

Conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, termenul de prescripție este de 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

În speță, instanța de apel a reținut că Mîrca Ion a comis ultima acțiune componentă a infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la data de 8 ianuarie 2017, prin urmare, instanța de apel a relevat că deși inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, care constituie o faptă prejudiciabilă prevăzută de Legea penală, pasibilă de răspundere penală, inculpatul urmează a fi liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Subsecvent, instanța de apel a reiterat că în ședința instanței de apel s-a stabilit că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, faptă pasibilă de răspundere penală. Astfel, la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului Mîrca Ion, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 – 78 Cod penal și le-a aplicat corespunzător.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Consecvent, instanța de apel a indicat că în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante în privința inculpatului Mîrca Ion, adică împrejurări care reflectă stări, calități sau situații legate de infracțiune sau de infractor, care atenuază răspunderea penală, de către instanță urmează a fi reținută săvârșirea infracțiunii de către un minor sau de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani. În continuare, circumstanțe agravante, prevăzute de art. 77 Cod penal, în privința inculpatului sau reținut săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

La fel, instanța de apel a stabilit că inculpatul la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, la locul de trai inculpatul fiind caracterizat satisfăcător. În continuare, instanța de apel a reținut că potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 pînă la 21 de ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținînd cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată. Iar, conform art. 79 alin. (1) Cod penal, ținînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

La caz, instanța de apel a reiterat că infracțiunea a fost comisă de inculpat în timpul minoratului, iar această circumstanțe cade sub incidența normelor indicate supra, considerent din care cu respectarea art. art. 70 alin. (3¹) și 79 Cod penal, pentru infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, a aplicat inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni închisoare.

În continuare, instanța de apel a indicat că potrivit art. 90¹ Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd în hotărîre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar

restul pedepsei se suspendă. În cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar poate fi coborâtă pînă la minimul prevăzut de prezentul cod. În cazul infracțiunilor grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar nu trebuie să fie mai mică decît jumătate din pedeapsa stabilită de instanța de judecată. Prezentul articol nu se aplică în cazul infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și al infracțiunilor prevăzute la art.165, art.166¹ alin.(2)–(4), art.171–175¹, 2011, 206, 208, 208¹ și 208². La liberarea persoanei pentru executarea părții de pedeapsă suspendată condiționat pot fi aplicate obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6).

În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare săvîrșește în perioada de probațiune sau, după caz, în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată sau încalcă în mod sistematic obligațiile stabilite, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85 dacă, după caz, nu sînt aplicabile prevederile alin.(7) din prezentul articol. În cazul în care cel condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare săvîrșește în perioada de probațiune sau, după caz, în termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată ușoară sau mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare se soluționează de către instanța de judecată, la demersul organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia de a aplica față de inculpatul Mîrca Ion, prevederile art. 90¹ Cod penal, adică instituția condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea, reieșind din următoarele considerente. Or, instanța de apel a constatat în prezența circumstanțelor cauzei, dar și ținînd cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, de faptul că acesta a comis fapta în timpul minoratului, de faptul că acesta s-a prezentat în ședințele de judecată, a avut un comportament pozitiv, nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd în hotărîre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei fiind executată în penitenciar, iar restul pedepsei urmînd a fi suspendată, atîta timp cît în ședința instanței de apel sa stabilit cu certitudine că inculpatul recunoaște vina, se căiește de cele comise, are la întreținere un copil minor, regretă faptele comise, anterior nu a fost judecat.

Așa dar, instanța de apel a notat că în temeiul art. 90¹ alin. (3) Cod penal, în cazul infracțiunilor grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar nu trebuie să fie mai mică decît jumătate din pedeapsa stabilită de instanța de judecată.

Respectiv, instanța de apel pentru infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, a stabilit inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, dintre care, conform art. 90¹ Cod penal, pedeapsa de 2 ani și 3 luni, de executat în penitenciar de tip semiînchis, iar pedeapsa de 2 ani și 3 luni, de suspendat condiționat, cu stabilirea unui termen de probațiune de 2 ani, cu obligarea

inculpatului ca în termenul de probațiune, să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent.

Instanța de apel a indicat că deși procurorul prin apelul depus a solicitat aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, invocând concursul de sentințe și anume sentința Judecătorei Criuleni din 28.11.2016, instanța de apel nu a făcut uz de aceste prevederi și nu a cumulat pedepsele, or pe de o parte la materialele cauzei lipsesc careva probe care ar indica dacă pedeapsa stabilită de inculpat a fost sau nu executată și s-ar impune anularea suspendării condiționate, iar pe de altă parte, instanța de apel a accentuat că în intermediul termenului de probă stabilit prin sentința Judecătorei Criuleni din 28 noiembrie 2016, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă în ședința instanței de apel s-a stabilit că procesul penal pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, urmează a fi încetat or este aplicabilă instituția prescripției tragerii la răspundere penală, prevăzută la art. 60 din Codul penal.

În altă ordine de idei, instanța de apel a reținut că la data de 11.01.2018, partea vătămată Stanila Andrian a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea sumei de 2245,77 lei cu titlu de prejudiciu material, dintre care suma de 1790,00 lei - bani sustrași de la partea vătămată; 455,77 lei - cheltuieli de tratament; - încasarea tuturor cheltuielilor de judecată în sumă de 3900,00 lei; încasarea sumei de 20000,00 lei cu titlu de reparații pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune. Astfel, ținând cont de faptul că instanța de judecată a ajuns la concluzia că inculpatul Mîrca Ion a comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, va admite parțial acțiunea civilă.

Instanța de apel a indicat că vinovăția lui Mîrca Ion în comiterea faptei prejudiciabile a fost demonstrată în afara oricăror dubii, fiind demonstrat fapta prejudiciabilă, existența prejudiciului cauzat părții vătămate și legătura causală dintre fapta ilicită care este stabilită în ședința de judecată, iar răspunderea civilă are ca scop repararea integrală a prejudiciului material cauzat prin acțiune sau omisiune.

Instanța de apel a menționat că în speță sunt prezente toate condițiile răspunderii civile delictuale ce rezultă din conținutul art. 1398, 1410 Codului civil și anume existența, prejudiciului material în mărime de 2245,77 lei este dovedit prin probe, fapta comisă de către Mîrca Ion, există și legătura de causalitate între fapta ilicită și prejudiciu, vinovăția lui Mîrca Ion în comiterea faptei ilicite care este stabilită în ședința de judecată, iar răspunderea civilă delictuală are ca scop repararea integrală a prejudiciului material cauzat. Prin urmare, este echitabil și întemeiat ca inculpatul să achite părții vătămate Stanila Andrian prejudiciul material cauzat acestuia, cel care acționat față de persoană în mod ilicit, fiind obligat să repare prejudiciul patrimonial cauzat.

Stabilind quantumul despăgubirilor convenite pentru prejudiciului moral produs prin infracțiune, instanța de apel a luat în considerație, că în rezultatul faptei infracționale săvârșite de inculpat, părții vătămate i-au fost cauzate suferințe fizice prin cauzarea acesteia a leziunilor corporale, instanța de apel a ajuns la concluzia că, Mîrca Ion i-a cauzat părții vătămate și un prejudiciu moral.

Prin urmare, ținând cont de circumstanțele cauzei, de modalitatea comiterii infracțiunii, că prin infracțiune părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale, suportând suferințe fizice și psihice, având în vedere normele de procedură penală și civilă pertinente, instanța de apel consideră necesar de încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate suma de 5000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat necesar de încasat din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate și cheltuielile pentru asistență juridică în cuantum de 4015 lei, or, aceste cheltuieli au fost suportate de partea vătămată în legătură cu comportamentul infracțional al inculpatului.

Referitor la solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată, instanța de apel a indicat că această cerință este neîntemeiată. Astfel, cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal, se trec în contul statului, or, acestea sunt cheltuieli suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Reiterabil este și faptul că cheltuielile pentru efectuarea constatărilor/expertizelor sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatei, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a indicat că obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și, implicit, asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului.

Subsecvent, instanța de apel a reiterat că în cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul a solicitat încasarea din contul inculpatului în folosul statului a cheltuielilor de judecată în mărime 57 lei, suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale, însă, cheltuielile suportate de organul de urmărire penală nu cad sub incidența prevederilor legale.

5. La 16 iunie 2022, decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului, prin care invocând incidența pct. 6), 8), 12) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

5.1 În susținerea recursului avocatul Podlisnic Dorin invocă că instanța de apel a pus la baza condamnării lui Mîrca Ion declarațiile martorilor: Stanila Victor, Sandulescu Cristina, Sandulescu Gheorghe și Mîrca Vadim, care nu au fost audiați în instanța de apel, astfel, dând o nouă interpretare declarațiilor acestor martori care au fost audiați în prima instanță și care au determinat prima instanță de a se îndoii de acuzații și a motiva achitarea lui Mîrca Ion.

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpatului Mîrca Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus achitarea acestuia. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Menționează că, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpați. Astfel, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a constatat vinovăția inculpatului Mîrca Ion în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, cărora li s-a dat citire și care inițial au fost puse la baza achitării lui Mîrca Ion. Instanța de apel nu a ținut seama de dispozițiile legale pertinente în acest sens și nu a audiat nemijlocit martorii acuzării a căror declarații, în opinia instanței, au influențat în mod direct soluționarea acestei cauze, prin aceasta încălcând dispoziția art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a purces la examinarea probelor și înscrisurilor, printre care se regăsesc: declarațiile martorului Stanila Victor; declarațiile martorului Sandulescu Cristina; declarațiile martorului Sandulescu Gheorghe; declarațiile martorului Mîrca Vadim. În acest punct de analiză, urmează de notat că procurorul a dat citire tuturor declarațiilor nominalizate supra, cu consemnarea faptului dat în procesul-verbal, deoarece martorii respectivi nu au fost prezenți la nici o ședință de judecată, dintre cele desfășurate de instanța de apel. Mai mult ca atât, conform actelor procesuale preparatorii întocmite de instanța de apel, apărarea constată că, în general, printre acestea lipsește confirmarea citării martorilor nominalizați. Tot aici, se remarcă faptul că, declarațiile martorilor dați, au fost puse de către prima instanță la baza sentinței de achitare. Adică, având la bază aceleași probe, instanța de apel, din contra, a statuat că acestea confirmă vinovăția inculpatului.

În contextul dat, apărarea insistă pe faptul că lipsa unui motiv serios care să justifice neprezentarea unui martor pentru acuzare, constituie un element important în ceea ce privește evaluarea caracterului echitabil de ansamblu al acestui proces, un astfel de element este susceptibil să încline balanța în favoarea constatării - potrivit căreia a fost încălcat art. 6§1 și 3 lit. d) din Convenție. Or, în cel de-al doilea ciclu procedural în urma căruia s-a constatat că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii de tâlhărie, instanța de apel nu a invocat un motiv întemeiat care să justifice neprezentarea martorilor sus enumerați și admiterea cu titlu de probe a depozițiilor acestora.

Față de cele expuse, apărarea consideră că, instanța de apel și-a întemeiat, inter alia, hotărârea pe declarațiile martorilor: Stanila Victor, Sandulescu

Cristina, Sandulescu Gheorghe și Mîrca Vadim, fără a-i fi citat și ascultat nemijlocit în cadrul ședinței de judecată.

În acest sens, apărarea subliniază că, din moment ce o declarație avansată de un martor, este susceptibilă să fondeze, substanțial, concluzia despre vinovăția unei persoane despre comiterea unei infracțiuni, aceasta constituie o mărturie în sprijinul acuzării, ceea ce denotă că garanțiile prevăzute de art. 6 alin. (1) din Convenție îi sunt aplicabile. Nu se contestă faptul că era de competența instanței de apel să aprecieze probatoriul din dosar, cu toate acestea, inculpatul a fost declarat vinovat pe baza acelorași probe care au făcut ca prima instanță să se îndoiască de temeinicia acuzației incriminată acestuia prin rechizitoriu, iar aceleași declarații au fost puse la baza achitării lui Mîrca Ion.

Relevă că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de a rejudeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care urmează a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, dând astfel posibilitatea inculpatului Mîrca Ion de a se apăra efectiv împotriva acuzațiilor aduse în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal.

Având în vedere cele expuse, apărarea consideră că chestiunile asupra cărora instanța de apel trebuia să se pronunțe, atunci când a conchis asupra vinovăției lui Mîrca Ion și, astfel, a anulat hotărârea de achitare în privința acestuia dată de către prima instanță, nu au fost examinate în mod corespunzător, ca o chestiune de proces echitabil, fără aprecierea directă a probelor, în particular se au în vedere declarațiile martorilor nominalizați mai sus. Apărarea se raliază în acest sens statuărilor date de Curtea Europeană într-o cauză similară, care a stabilit că cei care au responsabilitatea de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea declarațiilor date de aceștia (a se vedea, a contrario, Kashlev c. Estonia, nr. 22574/08, 48-50, 26 aprilie 2016). Evaluarea credibilității este o sarcină complexă care nu poate fi îndeplinită, de obicei, numai prin darea citirii declarațiilor martorilor, după cum a procedat de altfel în cauza deferită judecării instanța de apel.

În lumina celor expuse, se consideră că statuarea asupra vinovăției inculpatului Mîrca Ion, fără o audiere repetată a martorilor, declarațiile cărora constituie o mărturie susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial acuzarea, după ce acesta a fost achitat de prima instanță, a fost contrară garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6§1 din Convenție.

Sușține că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza răsturnării soluției de achitare.

Cu titlul de principiu, se relevă că, una din condițiile guvernante ale adoptării hotărârii judecătorești legale este respectarea garanțiilor procesului echitabil, ceea ce, la caz, nu a fost respectat de către instanța de apel.

Invocă că, instanța de apel la judecarea cauzei a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, prin faptul că și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată și neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

În acest sens, menționează că sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte, însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit părții descriptive și dispozitive a deciziei contestate, cât și a procesului-verbal al ședinței de judecată și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, unele mijloace materiale de probă puse la baza deciziei, nu au fost cercetate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

În acest punct, a indicat că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, din următoarele considerente: Așadar, prima instanță a analizat logic conținutul probelor, prin coroborarea acestora. Aprecierea probelor de către instanța de fond sa bazat pe prevederile legale. Intima convingerea sa întemeiat pe examinarea tuturor probelor (legal administrate) în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv. Ori, prima instanță corect a stabilit faptul că este inexplicabilă poziția părții vătămate Stanila Andrian că i-ar fi fost sustras portmoneul în care se afla 1790 lei, ulterior fiind despistată faptul că în portmoneu se afla de fapt doar 1000 lei, respectiv făptuitorul i-ar fi sustras doar 790 lei. Ori nu există nici o logică să sustragi un portmoneu cu suma de 1790 lei, din care să însușești doar 790 lei, iar 1000 lei să-i lași în portmoneu.

De asemenea organul de urmărire penală nu a luat în considerație faptul că în acea noapte, partea vătămată Stanila Andrian a jucat cărți pentru bani, neexcluzându-se faptul că acesta a pierdut (cheltuit) banii în jocul de cărți, în special ținând cont de faptul că jocul de cărți a fost însoțit de consumul de băuturi alcoolice.

Prin urmare, apărarea a constatat că instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

6. Ulterior, la 16 noiembrie 2022 avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei instanței de apel, prin care invocând incidența pct. 6), 8), 12) a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

6.1. Suplimentar a invocat că nu toate mijloacele materiale de probe indicate în pct. 83 din decizia instanței de apel au fost cercetate în ședința de judecată și nu au fost consemnate în procesul verbal.

7. La recursurile declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Judecând recursurile ordinare declarate în prezenta cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că recursul declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului la 16 noiembrie 2022, urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul din 16 iunie 2022, urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

8.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului la 16 noiembrie 2022.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **24 martie 2022**, în prezența procurorului, inculpatului și avocatului Plăcintă Grigore, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 61-62, 66-68, vol.III). Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel se constată că după pronunțarea dispozitivului deciziei, participanții la proces au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării integrale a deciziei motivate și anume pentru data de **17 mai 2022, ora 14:00**.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **17 mai 2022**, ședință despre care avocatul Plăcintă Grigore și inculpatul Mîrca Ion au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz, copia deciziei motivate fiind expediată părților (f.d.108, vol.III).

Colegiul penal lărgit menționează că, la data de **16 noiembrie 2022**, avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului a expediat prin intermediul oficiului poștal recursu ordinar împotriva decizie instanței de apel adoptate la caz, care a fost înregistrat în cadrul Secției de documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție cu numărul de intrare 01-2367.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal lărgit specifică faptul că, pentru recurent termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **18 mai 2022**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **16 iulie 2022**.

Respectiv, recursul ordinar declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului **la 16 noiembrie 2022**, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal lărgit notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului este declarat peste termen, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil.

8.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului la 16 iunie 2022.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul *când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelant, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu

excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere, că lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecății, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Iar pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Colegiul penal lărgit remarcă, că potrivit art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări.*

Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Sub aspectul expus mai sus, Colegiul penal lărgit stabilește că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4.1 din decizie*), se constată că, aceasta nu a judecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, pronunțând o decizie nemotivată.

Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea Fomin versus Republica Moldova).

Colegiul remarcă că, instanța de apel în decizia sa (*f.d.58-59, vol. III*), doar a trecut în revistă mijlocele probatorii administrate pe caz în prima instanță, fără a oferi propria apreciere a acestora așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de

procedură penală și prevederile art.414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În contextul expus, Colegiul penal lărgit mai evidențiază că, instanța de apel deși a descris în decizie că a cercetat și verificat probele materiale administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată în primă instanță *procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.09.2016, în cadrul căruia a fost supusă examinării porțiunea de drum unde a avut loc atacul asupra cet. Stanila Andrian, (f.d.23-24, vol. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.09.2016, în cadrul căruia a fost supusă examinării gospodăria cet. Stanila Andrian, (f.d.28-29, vol. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 270D conform căruia la cet. Stanila Andrian au fost depistate leziuni corporale sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, plagă suturată pe cap, care au fost produse cu un corp contondent și se califică ca vătămare ușoară (f.d.57, vol. 1); procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Stanila Andrian și bănuitul Mîrca Ion; raportul de consemnare a apelurilor de intrare și ieșiri efectuate de pe telefonul mobil al învinuitului Mîrca Ion, (f.d.83, vol. 1); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25.01.2017 cu foto-tabelele la acesta, potrivit căruia a fost cercetat locui infracțiunii (f.d. 149-152, vol. I.); procesul-verbal de audiere a victimei Batrîncea Oleg din 18.01.2017 (f.d. 154, vol. I); procesul-verbal de audiere suplimentară a victimei Batrîncea Oleg (f.d. 155, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului (f.d. 167, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr. 142D din 26.05.2017 (f.d. 179-180, vol. I); procesul-verbal de audiere a martorului Cațaveica Chirii (f.d. 184, vol. I); procesul-verbal de audiere a părții vătămate Batrîncea Oleg din 06.03.2017 (f.d. 188, vol. 1); procesul-verbal de confruntare dintre Bocan Constantin și Batrîncea Oleg (f.d.207, vol. I); procesul-verbal de confruntare dintre Bocan și Batrîncea Cristina (f.d. 208, vol. I); procesul-verbal de audiere a bănuitului Mîrca Ion din 29.05.2017 (f.d. 234, vol. I); procesul-verbal de confruntare dintre Mîrca Ion și Batrîncea Oleg (f.d. 236, vol. I); procesul-verbal de confruntare dintre Mîrca Ion și Batrîncea Cristina, (f.d.237, vol.1); procesul-verbal de audiere a învinuitului Mîrca Ion (f.d.7, vol. II); Procesul-verbal de audiere a părții vătămate (suplimentar) Batrîncea Oleg (f.d. 29, vol. II.); Procesul-verbal de audiere a învinuitului Mîrca Ion (f.d.39, vol. II), aceste probe nu au fost consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată în apel (f.d.58-59, vol. III).*

Având la bază cele constatate, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei, nu a verificat probele administrate probele în speță nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, or, aceasta referindu-se superficial asupra acestora, în final și-a întemeiat soluția privind *vinovăția lui Mîrca Ion în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal și art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal.*

Astfel, Colegiul atestă că, decizia instanței de apel prezintă concluzii evazive în acest sens ceea ce echivalează cu o motivare superficială și neclară pe când potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept,

în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar menționează la acest capitol că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Or, instanța de apel urma să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate inculpatului Mîrca Ion în baza art. 287 alin.(2) lit. b) și art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora și să-și argumenteze corespunzător concluziile trasate pe marginea alegațiilor expuse de părți.

Omisiunea instanței de apel de a face propria analiză a probatoriului administrat în speță și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

În lumina celor reținute, se consideră că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a judeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, de vreme ce cei care au responsabilitatea de a decide cu privire la vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze victimele, învinuitul și martorii în persoană și să evalueze credibilitatea declarațiilor date de aceștia, evaluarea credibilității fiind o sarcină complexă care nu poate fi îndeplinită, de obicei, numai prin darea citirii declarațiilor, după cum a procedat de altfel în cauza deferită judecării instanța de apel.

Astfel, reieșind din cele constatate supra, Colegiul menționează că, în virtutea efectului devolutiv al apelului, prevederile art. 414 Cod de procedură penală, obligă instanța de control judiciar ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelanți, să examineze cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, iar în temeiul celor prescrise de art. 417 alin.(1) pct.8) din același Cod, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelurilor și temeiurile, care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea lor, precum și motivele adoptării unei atare soluții.

În aceeași sferă de argumentare, Colegiul penal lărgit relevă că, de regulă, rezultând din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, urmează să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, totodată instanța având posibilitatea de a da o nouă apreciere probelor acumulate în dosar. Respectiv, la judecarea

apelului, instanța urmează cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță (care pot fi, de altfel, apreciate diferit față de felul cum au fost evaluate de prima instanță), pentru elucidarea adevărului și pentru formularea unei concluzii temeinice vizavi de acuzația imputată inculpatului prin actul de învinuire și cel de sesizare a instanței.

În continuare, Colegiul penal lărgit constată că prima instanță a pronunțat o sentință de achitare în privința inculpatului Mîrca Ion pe capătul de acuzare de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b, e), f) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

Instanța de apel, rejudecând cauza, a admis apelurile procurorului și avocatului Ivanov Oxana în numele părții vătămate Stanila Andrian, a casat parțial sentința și a pronunțat inclusiv din oficiu o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mîrca Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 70 alin.(3¹) și art. 79 Cod penal, aplicîndu-i-se o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani 6 luni, iar în temeiul art. 90¹ Cod penal, 2 ani 3 luni urmînd a fi executați în penitenciar de tip semiînchis, iar 2 ani și 3 luni s-au suspendat condiționat, cu stabilirea unui termen de probațiune de 2 ani.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că: *„nu pot fi reținute ca plauzibile argumentele primei instanțe în partea în care a conchis că inculpatul urmează a fi achitat, deoarece instanța nu a apreciat corespunzător probele din dosar, or, martorii care au fost audiați atît în cadrul urmăririi penale cît și în cadrul ședinței de judecată, au confirmat faptul că Stanila Andrian le-a comunicat că a fost atacat de către Mîrca Ion și o persoană necunoscută, din ce rezultă că partea vătămată într-adevăr cunoaște unul din atacatori și nu-l confundă cu o altă persoană (f.d.90, 94, vol. III).*

Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit art. 384 alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinare cauzelor în primă instanță.

În corespundere cu art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o sentință de condamnare fără audierea martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnare inculpatului.

Potrivit jurisprudenței naționale și avînd în vedere depozițiile art. 6 din CEDO, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese deja achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a

anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (cauzele Popovici vs Moldova din 27.11.2007, paragr. 72 și Dănăilă vs România din 08.03.2007, paragr. 62-61). În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Din analiza materialelor cauzei se constată faptul că, judecarea cauzei în cadrul instanței de apel a avut loc în lipsa martorilor Stanila Victor, Sandulescu Cristian, Sandulescu Gheorghe și Mîrca Vadim, iar prin ordonanța din 09 februarie 2022 a fost dispusă aducerea silită a martorilor Mîrca Vadim și Sandulescu Cristian, pentru data de 25.02.2022, ora 10 în incinta Curții de Apel Chișinău (f.d.47, vol. III), însă nu a fost posibilă prezența martorilor în cadrul ședinței de judecată, aceștia fiind înafara hotarelor Republicii Moldova.

În acest context, instanța de recurs atestă că, instanța de apel a pus la baza condamnării lui Mîrca Ion conform art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, declarațiile martorilor Stanila Victor, Sandulescu Cristian, Sandulescu Gheorghe, Mîrca Vadim, care nu au fost audiați în instanța de apel, aceasta reducîndu-se la preluarea declarațiilor date de către aceștia în prima instanță, care au format concluzia de achitare a inculpatului.

Totodată, în pofida normelor specificate, a principiului contradictorialității în procesul penal și a jurisprudenței nominalizate, Colegiul penal lărgit observă că, conform apelului declarat de către procuror și avocatul Oxana Ivnov în numele părții vătămate Stanila Andrian și procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale, după achitarea inculpatului Mîrca Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, apelanții nu a făcut trimitere la probe concrete în baza cărora s-a solicitat desființarea sentinței de achitare a primei instanțe.

Mai mult, instanța de apel a dat citire probelor, examinate de prima instanță și cele cercetate nemijlocit în ședință, a căror conținut a fost reprodus în decizia contestată, omițând să consemneze în decizia pronunțată motivele de fapt și de drept, în baza cărora au fost desființate concluziile formulate de către prima instanță referitor la achitarea inculpatului.

Instanța de apel formal enumeră și redă conținutul probelor fără a indica cu suficientă precizie care anume aspecte au fost constatate ca fiind determinante în raport cu concluzia expusă privitor la constatarea vinovăției inculpatului Mîrca Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care

au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

În opinia instanței de recurs ordinar, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

În concluzie, Colegiul penal lărgit ține să consemneze insuficiența motivării deciziei adoptate de instanța de apel și consideră relevant de a puncta că, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil.

Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

În esență, toate acestea au conturat convingerea fermă a instanței de recurs că instanța de apel, rejudecând cauza, a admis eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, motiv pentru care ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare.

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, se atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de condamnare a inculpatului Mîrca Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) și art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal, printr-o motivare superficială și contradictorie.

Prin urmare, Colegiul consideră că pronunțarea condamnării inculpatului fără audierea martorilor, deși acesta fusese achitat pe capătul de acuzare în baza art. 188 alin.(2) lit. b), e), f) Cod penal, este contrară cerințelor unui proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenție. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale de condamnare pe probele cercetate de către prima instanță, care a dispus achitarea.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile

menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art. 417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate, să de-a răspuns la toate cerințele și argumentele apelanților ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse în prezenta decizie și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar din 16 noiembrie 2022, declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului Mîrca Ion.

Admite recursul ordinar din 16 iunie 2022, declarat de către avocatul Podlisnic Dorin în numele inculpatului Mîrca Ion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2022, în cauza penală în privința lui *Mîrca Ion XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **27 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion